LE DIRECTEUR-GERANT

NĂM THỨ BẢY — SỐ 64 — MỖI SỐ NĂM XU — 安南年 十月十九日 — NGÀY THỨ TƯ — 6 DÉCEMBRE 1933

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI QUỐC
Một năm	6$00	8$00
Sáu tháng	3.50	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

敲民 La Voix du Peuple

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BẢN-QUÁN
số 123, đường Đông-ba, Huế
Giây-thép nhà: số 43
Giây-thép: TIENGDAN HUE

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° A 2/59

Lời phê bình phải chân thành, mới có lý nghĩa; phải xác thực, mới có giá trị.

TRẢ LỜI CHUNG

HUỲNH-THÚC-KHÁNG

(Tiếp theo)

III. — Bức thơ không niêm gởi cho tôi, đăng báo « La Patrie - Annamite »

Ông Lê-liên-Vũ, tác giả bức thơ này, có gởi bản nguyên văn bằng quốc ngữ cho tôi, lại kèm theo một cái thơ buộc tôi phải đăng ngay vào báo Tiếng-dân, *chẳng khác chi một cái án quan tòa! và còn buộc đăng trương đầu cột nhứt là khác nữa! Tác giả lại có lòng tốt cho tôi biết rằng sau khi gởi bức thơ kia cho tôi, thì sẽ đăng nó lên báo khác. Trong thơ, tác giả nói rõng nói rắn, đầy năm trương giấy đắc, mà không chút gì là gải nhằm chỗ ngứa, không khác gì hốt cát vải xuống biển. Bức thơ ông Vũ không có giá trị, không đáng trả lời, nên tôi đã không trả lời. Tôi cũng không muốn đăng bức thơ ấy lên báo* Tiếng-dân *là vì:*

1 một tờ báo mà đăng bài gì vô lý bất thông — bất kỳ của ai — cũng làm kém mất giá trị.

2 tôi có lòng thương hại cho một người tuổi trẻ ít học, chưa có kiến thức lịch duyệt gì, cốt che cái dốt cho người ấy mà không muốn trương ra.

3 tôi còn chờ xem có báo nào đăng cái bài nói quoàng vô giá trị ấy không.

Quả nhiên bức thơ quốc ngữ mà tác giả Lê-liên-Vũ nói đã gởi đăng báo khác đó, có lẽ các bạn đồng nghiệp quốc văn cũng nghĩ như tôi, nên không thấy báo nào đăng; nay mới thấy bản dịch chữ tây bức thư ấy trương cái dốt trên tờ « La Patrie Annamite » số 21, ra ngày 15-11-33.

Đáng tôi nghiệp hơn nữa là báo «La Patrie Annamite» đã chịu theo lời khẩn khái của người gởi mà đăng bức thơ ấy lên báo, lại thêm mấy câu « Lời Tòa Soạn » trên đầu ác nghiệt làm sao! Bạn đồng nghiệp viết: « Trong khi đăng bức thơ này chúng tôi để hoàn toàn trách nhiệm về những lời phê bình cho tác giả chia; những lời phê bình ấy không thể phòng hại đến nhân cách một người đồng bào và lại một bạn đồng nghiệp mà ai cũng đồng thanh công nhận rằng sốt lòng cang trực và nhiệt thành đối với việc công.»

Thế là báo «La Patrie Annamite» cũng đã rõ là bức thư vô giá trị; song trót đã đăng báo, bất đắc dĩ buộc tôi phải chỉ rõ đại khái mấy đều sai lầm trong bức thơ kia cho một số độc giả La Patrie Annamite khỏi bị lừa.

1. — *CÁI MỐI RÀNG BUỘC VÌ BA CHỮ ĐỒNG*

Tôi cùng ông Lê-liên-Vũ vốn không quen biết nhau khi nào, trừ ra khi ông tới nhà báo (cùng đi với ông Nguyễn-đơn-Quế là một người bạn của tôi) nói chuyện trong 10, 15 phút đồng hồ, vậy mà ông lấy cái giấy chữ đồng mà buộc ngay! Ông nói: ông với tôi là đồng bào, đồng nghiệp, và đồng chí. Đồng bào thì cả 20 triệu bà con, nào chỉ mình ông! Đồng nghiệp, thì chính tôi đây có biết ông là người thế nào, làm việc gì, mà giám gọi là đồng nghiệp? Còn đồng chí, thì một cái chứng trước mắt mà ai cũng thấy, là tư cách tờ báo tôi với tánh chất bức thơ ông, cách xa nhau như trời với vực; ai đi đường nấy, sao gọi là đồng chí?

Ấy, ba chữ đồng đó, dùng một cách vô ý nghĩa.

2. *CÔNG TY HUỲNH-THÚC-KHÁNG LÀ CÔNG-TY VÔ DANH SAO?*

Công-ty Huỳnh-thúc-Kháng đối với pháp luật có người đứng sáng lập, đứng chiếu cố, có người làm chủ, có ban kiểm soát, là một công ty chuyên trách tập cổ. Sao gọi là vô danh? và nói thân sĩ và các nhà tư bản đứng lập? (Mỗi cổ phần chỉ có hai chục đồng thì có cần phải là nhà tư bản mới hùn được sao?) Vẫn biết ông Vũ không có chưn cổ đông, nên có thể không biết việc của công ty Huỳnh-thúc-Kháng. Thế thì ai bảo ông Vũ nói đến những chuyện không can thiệp đến ông và ở ngoài cái kiến thức của ông?

3. — *CHỨC NGHỊ TRƯỞNG DÂN VIỆN VỚI CHỨC CHỦ NHIỆM VÀ CHỦ BÚT NHỰT TRÌNH*

Theo cách tổ chức của công ty Huỳnh-thúc-Kháng và tờ báo Tiếng dân, *thì hai cơ quan nầy không thể rời người quản lý và chủ nhiệm Huỳnh-thúc-Kháng ra được. Còn Dân viện thì mỗi khóa — mà ngày nay thì mỗi năm — có thể thay đổi Viện trưởng. Vậy thì sao mà bảo chức Nghị trưởng Dân viện phải đi kèm với chức Chủ nhiệm Chủ bút* Tiếng-Dân *được?*

4. — *CƠ QUAN CHIA RẼ DÂN VIỆN VỚI CHÁNH PHỦ*

Ông Vũ pha vu cho Tiếng-dân *là chia rẽ Dân viện với chánh phủ, thật là một đều vô nghĩa lý nữa. Có phải tại* Tiếng-dân *hay nói đến tiệc sam-banh, chúc tử, bài ngà...như ông tưởng lầm mà oán trách đó không? Theo cách chúng tôi hiểu, và cũng theo ý các ông chân chánh dân biểu hết lòng với chức phận, thì các chuyện ấy chẳng qua là để đưa các ông dân biểu vào con đường chân chánh, và nhắc các ông nhớ rằng bổn phận các ông không phải chỉ đến đó là cùng đâu. Có lẽ theo ý ông Vũ thì nếu tờ báo* Tiếng dân *trở lại tán tụng ông Dân biểu đi làm Bang tá, hoặc vận động mua phiếu nầy kia... thì mới khỏi là cơ quan chia rẽ chăng?*

5. — *KHÔNG NHÌN NHẬN CUỘC BẢO HỘ*

Đoạn nầy ông Vũ lập luận một cách điên cuồng quá đỗi. Ở xứ nầy dân ai có tối tri đến đâu cũng biết rằng trong xứ phàm một tờ báo quốc văn ra đời được là phải có chính phủ Bảo hộ cho phép, và phải thuộc dưới quyền kiểm duyệt nữa. Vậy thì một người chủ trương một tờ báo sống dưới chế độ nầy đã bảy năm nay, mà bảo rằng người ấy không nhìn nhận cuộc Bảo hộ, thì có gì vô lý bằng!

6. — *TIẾNG-DÂN LÀ BUỒN, KHÔNG VUI, LẠI KHÔNG ĐĂNG BÀI GỞI LẠI*

Tờ báo là tấm ảnh của hoàn cảnh xã hội. Xã hội ta hiện tình thế nào? Thiên tai nhân họa dồn dập cùng với nạn khủng hoảng và trầm mất khốn nạn khác, cứ đến đây đọa dân ta. Sống trong một hoàn cảnh buồn, giọng giọng than tiếng khóc thì báo Tiếng dân *vui sao được! Nào những ai muốn chuyện vui cười, thì cứ đi tìm chuyện vui cười nơi khác kia.*

Vả lại từ khi mới ra đời đến nay, Tiếng-dân *đã đăng biết bao nhiêu bài lai cảo; dầu là bài ý kiến dị đồng, nhưng có giá trị, có nghĩa lý, thì* Tiếng-dân *vui lòng đăng luôn; trừ ra những bài bất thông — như bức thư ông Vũ là một — vì bất kỳ bài ai mà đã đăng lên một tờ báo, thì người chủ tờ báo ấy phải chịu trách nhiệm, nên cần phải lựa chọn. Tờ báo chờ phải quán cơm đâu mà gặp ai cũng rước?*

7. — *TIẾNG DÂN VỚI TIẾNG HUỲNH-THÚC KHÁNG*

Huỳnh-thúc-Kháng là chủ tờ báo Tiếng-dân *thì tiếng* Tiếng-dân *tức tiếng Huỳnh-thúc-Kháng. Cái đó cố nhiên, nào ai có cải vã chia rời ra được.* Tiếng-dân *là một tờ báo có người sáng lập, có người chủ nhiệm, có từ 3 nghìn đến 4 nghìn độc giả, có đăng bài trong đủ cả các giai cấp gởi đến.* Một tờ báo như vậy, nếu không thể làm cái Tiếng của Dân, thì một cái tiếng của Lê liên Vũ có gì đặc biệt mà giám xưng là tiếng của dân Trung kỳ! *Rõ thiệt ông Vũ không tự xét mình.*

Kể qua mấy đều đã thấy cái lầm to tát của tác giả và chỗ vô ý thức của bức thơ kia là thế nào. Độc giả «La Patrie Annamite» đã có con mắt xem văn và cái não phán đoán, chắc không đợi kể nhiều, mà kể cũng không hết được.

Nói tóm lại, cái người Huỳnh-thúc-Kháng và tờ báo Tiếng-dân *thế nào, trên 7 năm nay công chúng đã rõ thừa. Họ rõ rằng không có cái người Huỳnh-thúc-Kháng thì không có công ty Huỳnh-thúc-Kháng và ở Trung-kỳ không có báo* Tiếng-dân *do Huỳnh-thúc-Kháng chủ trương; họ lại còn đang lo không biết đâu mà tìm cái người Huỳnh-thúc-Kháng ngày mai kia. Có không tốt chăng là:*

1) Tiếng-dân không ai lợi dụng được.

2) Bài lai cảo dở, dốt thì Tiếng-dân không đăng.

3) Người nào tư cách kém, không đáng tin dùng mà xin việc thì Tiếng dân không dùng.

4) Tiếng-dân không khi nào vì thế lực kim tiền hoặc lời kích thích khác mà thay đổi thái độ.

Nhưng may thay, các đều «không tốt» mà một vài người chỉ trích đó, lại chính là đều làm công chúng tỏ lòng gêu chuộng Tiếng-dân, *dầu có trăm ngàn bài như bức thơ kia, cũng không làm lóa con mắt ai được.*

* * *

Vì muốn đáp lại cái thạnh tình của nhiều độc giả gởi thơ dồn chất vấn, nên tôi mới có bài « TRẢ LỜI CHUNG » nầy. Từ nay xin mượn ba bài tôi đã kể trên, làm lệ: khi nào gặp bài biện luận theo thái độ học giả, có ý thức, nghĩa là như bài I, trong báo Phụ-Nữ Thời-Đàm, thì báo Tiếng dân vẫn sẵn lòng trao đổi ý kiến. Còn ngoài ra như bài II, của báo Đông-Phương, và bài III, đăng trên báo La Patrie Annamite, một bài thì tác giả chưa biết xem văn, một bài thì tác giả chưa thông văn lý, vì nể độc giả nên Tiếng-dân xin miễn đăng và miễn bàn đến.

HUỲNH-THÚC-KHÁNG

BÍNH CHÍNH. — Cũng bài nầy ở số trước, trương đầu, cột đầu, dòng thứ 17, chữ BIỆU CHÍNH mà sắp lộn là BIỂU CHÍNH nên xin đính chính.

Việc Thế-gioi

Chung quanh việc chánh biến Trung hoa

trước khi lập chánh phủ Phúc-kiến

9 giờ sáng ngày 20 novembre, đại hội đồng của hội Trung-quốc nhân dân lâm thời đại biểu khai hội tại trường thể dục Phúc kiến. Lý tế Thâm, Tướng quan Nại, Thái đình Khải, Trần hữu Nhân... cùng đại biểu các tỉnh và nhân dân khắp các giới đến dự tới hơn 2 vạn người.

Tướng quan Nại tuyên ngôn bắt đầu từ hôm nay *thoát ly hẳn đảng Quốc dân.* Kế đến Thái đình Khải đứng lên thuật lại những nỗi nồi sư đoàn thứ 19 là đoàn quân kháng Nhật bị đè nén khổ sở, rồi Thái hô to: đả đảo các phần tử Quốc dân đảng hay làm lối đầu cơ, đả đảo Tưởng giới Thạch là người thân Nhật bán nước và đả đảo cả chính phủ Nam kinh; các phần tử cách mệnh trong nước nên liên hiệp lại mà ủng hộ cho một chính phủ cách mệnh mới lập nầy.

Diễn thuyết xong, đọc tờ tuyên cáo về dân quyền, đại cương có 3 mục:

A — 1) Nước Tàu là một nước Dân chủ cộng hòa của toàn thể nhân dân Trung hoa, cái quyền lực tối cao của nước Tàu là thuộc về nông dân và thợ thuyền là hạng sinh sản cho nước, công nhà buôn, học sinh và binh lính là những hạng có công duy trì cách kết cấu của xã hội..

2) Nền quốc gia độc lập của Tàu là 1 cái nguyên tắc tối cao, không ai có thể xâm phạm được.

3) Nhân dân toàn quốc bất luận là khác chức nghiệp (trừ hạng bội phản dân tộc và bác tước phải nông công) ai nấy đều có quyền tự do bình đẳng tuyệt đối.

B. — 1) Thực hiện cuộc giải phóng cho hạng nông công sinh sản.

2) Không chịu để cho một chế nghĩa gì áp bức và bắt ép phải phải kỷ những điều ước bất bình đẳng, trước hết phải thực hành việc tự chủ về quan thuế.

3) Thực hành cách tích trung suất đinh mà chia ruộng cho đều, bao nhiêu lâm sản khoáng sản hay đất hoang đều thu về làm của nhà nước hết.

4) Mở mang dân tộc tư bản, tưởng lệ những cuộc công nghiệp kiến thiết; phàm cái gì có quan hệ đến cuộc dân tộc sinh tồn hay [dân] sinh nhật dụng, đều phải thu về mà tự kinh doanh lấy.

5) Phải trừ bọn quân phiệt, quan liêu, thân hào, địa chủ v. v. và những hạng du đãng nữa. Còn những hạng lao động về thể xác hay tinh thần đều được bảo hộ rất xứng đáng.

6. Dân có quyền tự do ăn ở, ngôn luận, xuất bản, hội họp, lập hội, tín ngưỡng, thị uy hay đình công.

(Xem qua trang 4 cột 1)

Việc xét thuốc lá

Sở thương chánh với dân quê

QUẢNG-NAM.— Trong một tháng nay sở Thương chánh Faifoo, Tourane và Chợ-cồi phái tây tuần đinh và linh đi khắp các miệt nhà quê, vào nhà người ta mà xét lục và bắt thuốc lá.

Hễ ai có thuốc thì phải lập tức chở hết ra Tourane đóng thuế và nộp phạt. Mới rồi ở làng Quảng Huế bị bắt tất cả có 5, 6 chỗ; trong đó có người nhiều đến 3.000 kilos, sau khi chở ra Thương chánh, bị phạt và đánh thuế nặng, nên số tiền bán 3.000 kilos thuốc kia, chỉ còn có hơn 100$ mang về nhà. Trong bao nhiêu người đã bị bắt, cũng đồng một số kiếp như người kia, lại có người còn khốn nạn hơn nữa!

Tuần trước đây, tây tuần có đến làng Bảo-an (Điện bàn) vào lục xét hai nhà mà không có gì, rồi đi ra làng Phong-thử lục xét ba nhà, cũng không được gì. Trong khi người tây nầy đi đường, hễ gặp ai mang gói thì bắt lại mà xét, nói rằng xét thuốc phiện lậu, ai cũng lấy làm khổ.

Tin nầy đồn ra, nhân dân có chút kinh hãi. Xin chánh phủ soi xét chỗ phiền lụy ấy.

B. N.

CHUYỆN ĐỜI

Làm phước không tốn tiền

Người đời dầu hung ác đến đâu, cũng có khi có được một vài tư tưởng tốt và cũng lấy làm sướng được người ta biết ơn mình. Vì vậy ai cũng thích làm ân nhân của kẻ khác hơn là làm cừu địch. Một cơ hội thi ân cho người là lúc đồng bào ta ở hai tỉnh Phú-yên và Bình-định đương chơi vơi trong biển khổ, sống lở sống, chết lở chết. Theo cái tâm lý chung của người thì ai lại bỏ qua cái nhịp ấy mà không thi ân, cứu nạn, huống đương lúc « một miếng khi đói bằng một gói khi no », cái ơn mình làm ra nó sẽ lớn gấp mấy. Khốn vì ai cũng không thể làm ân nhân hết được, là tại làm ân nhân trong các trường hợp ấy là không phải làm không và chịu cái tiếng suông được, mà cần phải tốn tiền.

Nhưng đó là nói về các chuyện cứu tế, hoặc các chuyện có quan hệ đến bình thổ, như đói thì cho cơm ăn, túng thì cho tiền xài... nên cũng phải lấy cái vật hữu hình mà mua cái chức « ân nhân » mới được. Nay ta cũng có thể làm ơn mà không phải tốn. Làm ơn như vậy mới gọi là cách làm ơn chung cho tất cả các hạng người, ai cũng có thể làm được. Tức là cách làm ơn về tinh thần, làm ơn bởi một nụ cười, một lời nói bất hoặc, nghĩa là miễn đem một tia sáng đeo vào trong cõi đời u ám của người ta thì thôi. Đây thật là một « ca » tâm lý học mà những ai muốn noi gương đức Cơ-đốc mà để phước lại trên đời, phải cần nên biết.

Ta thường thấy những người đàn bà đã quá cái tuổi xuân thì, gương biếng soi, lược biếng chải, không còn cái hy vọng gì tranh đẹp sánh duyên với các cô đương mơn mởn như những đóa hoa hải đường hàm tiếu.

Mà cái cảnh ngày nay với cảnh ngày xưa khác nhau thậm tệ. Ngày xưa họ đi ra một bước thì trăm mắt nhìn theo, dầu ở trong chỗ kín cổng cao tường mà thơ nhạn cũng tìm sách ra vô không dứt... Đến nay phô trương ra giữa phố, giữa đám đông người, nào hội chợ đêm, nào cuộc hát giúp... mà không còn một ai để ý đến họ, những cặp con mắt ngày xưa bây giờ nó chạy đi chỗ khác rồi. Cái luật " già " là một cái luật của nhà trời, dầu có chối cái giận hờn cũng vô bổ, họ vẫn biết thế. Nhưng trong những lúc ngồi không vơ vẩn, họ trông lớp trẻ như trăng mới lên, như hoa đương nở, mà không khỏi suy tới nghĩ lui rồi phát tài cho cái thân phận hoa tàn trăng xế...

Tưởng như tôi muốn nói ra ngoài đề. Không đâu: tôi kể ra một cái « ca » cho chúng ta làm phước không tốn tiền. Mỗi khi ta gặp người như vậy, nếu người ngó ta, ta đừng ngó lơ đi nơi khác mà phải bớp bụng ngó lại một cách cho... hữu tình, hoặc nếu có cần phải thì cho một nụ cười cũng càng tốt. Có người hỏi:

— Ý nghĩa gì?

— Ý nghĩa lắm chớ. Một cái ngó, một cái cười, đối với chế nó có mất mẻ gì đâu, có tốn kém gì đâu; thế mà đối với người đàn bà quá mùa kia được thọ nó làm cho họ khoan khoái vô cùng. Họ sẽ tự nói:

— À, tó ra ta cũng còn trông được, cũng còn có người để ý đến ta... Rồi họ vui, rồi họ sướng, rồi họ về nhà trông trong gương mà chúm chím cười, trong mình họ vui mừng tưởng như được ai cho một cái quà mà họ không giám mơ ước...

Làm được cái ơn như vậy mà không phải tốn gì, thì còn ai là không muốn làm ơn. Cũng như ta thấy người dở mà ta tặng cho một chữ hay, ta thấy người ngu độn mà ta tặng cho chữ thông thái... Đó đều là những của bố thí không tốn kém mà để an ủi người đời.

Có người sẽ bảo: Làm vậy thì không chân thật. Biết thế, nhưng cái ấy không làm hại cho ai, huống cái giả là con đường chung mà trên đời lại có người (tuy số rất ít, nhưng cũng có) ngoài cái sắc đẹp kín còn có tâm đều đáng kính đáng chuộng, đáng làm cái gương sáng để ngàn thu....

Lauthông

Số thiệt hại về trận bão 1er Novembre ở Phú-yên

212 người chết — 891 cái nhà tranh trôi mất — 4.749 cái nhà sập — 269 chiếc ghe hư và trôi — 652 trâu bò và 160 heo chết trôi — các công sở và cầu, đường thiệt hại độ tám vạn đồng.

Tỉnh Phú yên có 2 phủ và 2 huyện, trong trận bão lụt nầy chỉ phủ Tuy Hòa khỏi bị thiệt hại, còn huyện Sơn-hòa bị sụp gần 100 cái nhà và trôi vài chiếc ghe đó. Duy huyện Đông xuân và Phủ Tuy an thiệt hại hơn hết.

Hiện nay biết chắc rằng:

1) Huyện Đông Xuân — Toàn hạt có 49 làng mà thấy đều bị tai nạn (hoặc ít hoặc nhiều), nhơi là những làng. Phú gian, Triêm Đức.

Số người chết: 201 người; nhà trôi: 796 cái; — nhà sập: 3.558 cái; Trâu, bò, ngựa chết: 524 con; heo: 94 con; ghe thuyền hư và trôi. 189 chiếc; còn mùa màng thì có chỗ 10 phần hư một nửa, có chỗ hơn một nửa. Mà thảm khốc là hiện bây giờ mấy làng bị « cạo sạch » đó, nhân dân khốn nạn vô cùng; không nhà ở, không cơm ăn, không còn đất ruộng, không trâu bò và nông khí cày bừa, nên nhà nước đương trù cứu giúp hạng ấy trước hết.

2) Phủ Tuy an. — Toàn hạt có 53 làng, hết 62 làng bị tai nạn (hoặc ít hoặc nhiều). Số người chết: 11 người; nhà trôi: 95 cái; nhà sụp: 1.095 cái; trâu bò chết 126 con; heo: 68 con; ghe thuyền trôi hư: 108 cái. Mùa màng thiệt hại gần đồng như Đông xuân.

Thế là tổng cộng cả tỉnh: 212 người chết; nhà trôi mất: 891 cái (nhà tranh); nhà sụp. 4 749 cái (trong số có kể 98 cái ở huyện Sơn hòa); ghe thuyền: 269 cái (có 2 cái ở Sơn hòa); trâu bò chết: 652 con (có kể 2 con ở Sơn hòa); heo: 160 con.

Còn trả làm lại hoặc sửa lại 2 cái cầu đường nhà thương (Infirmerie) sụp, các trường sụp, các công sở hư v. v... hết trên 80.000$ (tám vạn đồng).

Tu Trúc

KHO CHUYỆN...

Vừa rồi thế tướng Mussolini ở Ý-đại-lợi buộc các viên chức tòng sự nhà nước phải cưới vợ.

Cũng tưởng cái chuyện buộc kỳ khôi đó chỉ mình Mussolini bày ra mà thôi, ai để ở thành phố Frankfort bên Đức cũng vậy. Cũng đều ở Frankfort thì quan Đốc-lý bắn các viên chức mà khuyên chứ không buộc; khuyên rằng lấy vợ để cho mau có con, cho đông dân số...

Buộc làm sao, khuyên làm sao chuyện đó mà! Chính sách gì mà chường hoài!

Tại xứ Miscle'pi bên Mỹ, có 10 tên tù ở Perchman tình nguyện cho muỗi cắn để người ta thí nghiệm thử bịnh sốt rét rét có phải vì muỗi cắn không. Vì ở, đó có thứ muỗi độc lắm, bề cắn ai thì nấy chết.

Mấy người tù nầy chịu như vậy là vì đã tính sẵn: nếu may khỏi chết thì được thả ra.

Thân tù nghĩ cũng tội!

https://tieulun.hopto.org

VIỆC TRONG NƯỚC

THANH - HÓA

Làng sao bỏ mèm quá !

Làng Ngọc - trà, tổng Thái-Lai, huyện Quảng-xương là một làng trước kia có trật tự, đường sá sạch sẽ, sinh nghiệp yên lặng. Thế mà gần đây việc canh phòng không chăm nom, sinh ra trộm cướp, đường sá không sửa v. v...

Các ông làng gia tâm một chút chơi

Dân

NGHỆ-AN

Các giáo viên phàn nàn về việc lương bổng

Hiện nay trong giáo giới có hai hạng giáo viên đương phàn nàn về việc lương bổng : các giáo sư ở các trường làng ta thân rằng từ khi nhà nước giao trường cho các làng, tuy họ cũng đã thương lượng với các thầy hoặc nguyệt bổng hoặc niên bổng, mỗi kỳ hạn là bao nhiêu, nhưng đến kỳ phải đi chỗ nầy chỗ nọ để đòi lương, thiệt lắm đều phiền phức, mà lại ít khi lĩnh được đủ số tiền đã định. Đi lĩnh lương chẳ khác gì đi đòi nợ. Liệu có sống trong nghề ấy được không ?

Còn một hạng giáo viên có học tại lớp Sư phạm Vinh, lúc bổ ra được lương mỗi tháng 18$; người làm lâu năm, được lên đến trên 20$. Vậy mà nay những người nào may được bổ vào các trường phủ huyện thì vẫn được nguyên số lương cả, còn những người nay mới được dùng lại ở các trường phủ huyện thì chỉ được mỗi tháng 15$, thế là chẳng được tăng, lại bị sụt. Một sự bất công rõ rệt như thế, mong nhà chuyên trách biết tới.

P. V.

Thu sương túc cao quá !

Tại làng Làng-thôn, tổng Thông-Lạng, phủ Hưng - nguyên, thủ bộ Trần-văn-Nhơn làm việc hơn 20 năm, nhiều dân rất lệ.

Vụ sưu thuế vừa rồi, trát quan sức thu tiền tuần sương mỗi mẫu 0$10, mà hương bộ cùng lý trưởng thu mỗi mẫu 0$21, thế là thu gấp hai ; trong làng có hơn 400 mẫu ruộng, nên được một mối lợi khá. Dân khó chịu quá !

Dân

QUẢNG - NAM

Đại tổng mục lôi thôi

Ở tổng Vinh-qui, phủ Tam - kỳ, đại tổng mục Nguyễn-xuân-Lan làm việc rất lôi thôi :

1°) Giấy quan sức về khai gì hay nghỉ lễ, thầy để chậm trễ, có khi không sức ra. Hỏi, thì trả lời : có lẽ mấy thầy giáo đã nghe rồi (?).

2°) Phát lương giáo sư, thầy bảo ký trước vào sổ, rồi số 8$50 hay 6$50 thầy mượn lại một đồng. Bạc lương tháng 10 nầy, thầy lật đật xuống phủ lãnh về, rồi trả nợ hết ; nhiều thầy đến nữa tháng nay tới lãnh thì thầy triền mãi. Nghĩ có chán không ?

Rõ chuyện

QUẢNG-NGÃI

Cuộc hát giúp nạn dân Quinhơn

Cuộc hát nầy do bà An Ng. đ. Chi và ông phán Đào - Chuẩn, thừa phái Văn-kỹ tổ chức hát 6 đêm, kết cuộc được như sau nầy :

Đêm 12, 13 và 14 - 11 - 33 tại hạt Bình-sơn được 238$33 ; đêm 15 tại Đức phổ : 144$05 ; đêm 16 tại Mộ đức : 97$20 ; đêm 17 tại tỉnh và bán vé ở các hạt khác : 322$75, cộng là 802$33, trừ tiền tổn phí 101$88, hiện còn 700$45.

Số tiền 700$45 nầy đã gởi cho quan Công sứ Quinhơn nhờ giao lại cho hội cứu tế để chẩn cấp cho nạn dân Quinhơn.

Tuyết-đào

Lời than của dân nghèo

Dân chúng tôi đều ở gần thành phố Thu xá, mấy năm gần đây, vì nạn kinh tế, thành phố phải thay đổi nhiều: 10 cái phố phải đóng cửa hết 5, người khách lần lần tan đi nhiều, quan trên lập nhượng địa, đo đất đóng số lấy thuế nhà đã là khổ lắm rồi, mà không dám kêu ca.

Nay lại có M. Xánh và M. Tụng đứng xin đơn nhà nước đấu giá lấy thuế thùng, làm nhà tiêu, nạp mỗi tháng 0$50, phần đông dân nghèo chúng tôi nhà tranh vách đất, chen chúc chật chội, lại làm nhà tiêu thì biết làm vào đâu ! còn nói nộp tiền tháng thì có chăng là các phố lớn kia, chớ dân nghèo lấy đâu tranh tiền đâu mà nộp !

Dân nghèo

Hội Trung - kỳ Thực nghiệp bị giải tán

Ngày 5-9-33 hội T.K.T.N. đã được phép chiêu tập giải tán. Hiện đã cử ban thanh-toán lo sắp đặt giấy mực trong thời kỳ sáu tháng. Thế là hai chữ T. N. sẽ cùng với thời gian mà đi không trở lại.

Hội nầy lập ra, mục đích chăm vào thực nghiệp, nhưng từ khi trong tỉnh có phong trào lộn xộn, cả trị sự, cổ đông, tổng cuộc và các chi cuộc phần nhiều bị bắt, không ai coi sóc hàng hóa, nên bị kẻ trộm và bị lỗ.

Thực nghiệp ở Trung - kỳ ít cái đứng được, khó thiệt !

Sơn-tiền

Bệnh sởi

Hiện nay mấy làng thuộc hạt Mộ-đức như Quít-Lâm, Thạch-thang, Văn-hà, Đạm-thủy v. v... trẻ nhỏ bị bệnh sởi nhiều lắm, mà nhất là học trò ở các trường hết 8/10 đều bị.

Dân đương trông Nhà nước phái người về tiêm thuốc.

Hy-vọng

Đến mấy cái án mạng !

Tháng trước có tên sốp phơ Lê - Hàm, quán làng Lệ xuyên, tỉnh Quảng trị, (chồng cũ của Trần-thị-Hòa, tức vợ một người tây ở Quán cơm Trà - khúc) cùng một người đồng nghiệp (Võ-Lâm) vào Quảng-ngãi định kiếm thăm thị-Hòa. Hôm 12 tháng trước, hai người đã cùng gặp Trần - thị - Hòa tại sở thương chánh, cùng nhau nói chuyện. Chẳng rỏ vì cớ gì, hôm 31-10, Trần-thị-Hòa đem Lê-Hàm đi chiếc xe hơi qua tỉnh, giữa đàng thì Hàm chết.

Còn một mạng nữa là tên Trần-Toại, người Bàn - thạch, cũng bị chiếc xe ấy cán ; có đều bị mất là phải nhiều vết thương khá nghi ở chỗ yết hầu. Hiện nay tỉnh, tòa đang xét bới mà chưa ra manh mối.

Tối hôm 20-11-33, lại một án mạng xảy ra : người tây đoan soát thuốc lá tại một nhà ở gần Bungalow bắn thầy Trương Quan một phát súng chết tươi.

Nhân mạng dân mà dử thế ! nhà chuyên trách xét chỗ oan cho chớ !

Người rỏ chuyện

PHÚ YÊN

Vụ hương bổn ăn trộm măng đã kết liễu

Ngày 27 tháng 5 trước, hương bổn Lê-Siêu, tức Cheo, ở làng Hà-trung đến bẻ trộm măng của bà V. ở làng Phước-Huệ, đã đăng Tiếng dân số 609, ra ngày 26-7-33.

Nay quan trên kết án : Lê Siêu, tức Cheo : 4 tháng tù ; hương bộ Nguyễn-công-Bá, hương kiểm Lê-Ấu, Lê-Chít, Lê-Dậu (anh em Lê-Siêu), xuy phạt mỗi tên 6$.

Và ba tên dân nữa bị xuy phạt mỗi tên 3$. Thế là vụ ấy đã kết liễu.

Lai cảo

PHAN-THIẾT

Nên chăm cuộc vệ sinh chung

Về tiết nầy, trời nắng gió, mà con đường trong thành phố, bụi bay mù mắt ; mương cống không nắp đậy, hơi bay hôi thối. Việc nầy cần hơn việc làm cái « ke » (quai) kia, mong nhà chức trách trù cách tráng dầu mấy con đường và làm nắp đậy mương cống, để giúp sự vệ sinh cho dân.

Dân

AI LÀ BẠN ĐAU RĂNG ?

Ông TẠ DUY HIỀN, là một người trồng răng rất khéo, từng làm ở các nhà thương Trung kỳ, ai cũng nghe tiếng. Nay vào HUẾ ở tại nhà số 2, đường GIAO THỦY, gần nhà cụ thượng Hồ phú Viên, ông định ở Huế chừng 15 ngày, từ 4 đến 20 décembre.

Q. C.

Giá tiền mướn sách của Nam-ký Thư-viện Hanoi

Tháng octobre 1933 lại thêm 42 độc giả: 31 người Pháp, 11 người Nam, cộng với 55 người tháng trước, thư viện hiện nay có 97 độc giả.

Bắt đầu từ 1er Décembre 1933, những độc giả ở xa cũng có thể mượn được sách của Nam Ký Thư Viện ; giá tiền mượn của người bản xứ hạ tới 40% theo giá mới :

1 tháng	0$60	6 tháng	3$00
3 »	1.50	1 năm	6.00

Số sách lại tăng thêm lên 2.000 quyển, cộng với 5.200 quyển.

Tại Thư viện hiện có 7.200 quyển sách chữ Pháp. Lại mới in xong bản liệt kê các tên sách phần thứ nhất (catalogue 1).

Lần lần chúng tôi sẽ sửa đổi cho được tiện cho độc giả

Nam ký thư viện lai cảo

GIÚP NẠN DÂN BÌNH PHÚ

Số bạc của Hội Trung Ương Cứu tế ở Huế đã thâu được:

Đức Đại-Nam Hoàng-Đế	1.000$00
Tam-tôn-Cung	750.00
Nam-triều Chánh-Phủ	2.000.00
Nam-kỳ Chánh-Phủ	2.000.00
Hội Chiến-sĩ	223.00
Tổ-chức cuộc hát ở Mang Cá	300.00
Ngài Công Chúa Mỹ Lương tổ chức ba đêm hát	950.00
Quan Công-Sứ Thừa-Thiên Mr Lehbey	5.00
Học trò các trường sơ đẳng ở Huế	120.00
Tòa sứ tỉnh Thanh-Hóa	140.00
Tòa sứ tỉnh Quảng-Bình	92.32
Tòa sứ Hội-An	300.00
Tòa Đốc-Lý Đà-Nẵng	100.00
Mr Trần-đại Thụ, Chủ ban hát cải-lương	20.00
Mr Bùi thanh-Vân	3.00
Mr Trần-quang-Khải, Chủ hội Ái-hữu	20.00
Đức Đại-Nam Hoàng-Đế	3.000.00
Cộng được :	11.023$32

Giấy chứng nhận

NHÂN-TẠO-HUYẾT

Trên tờ báo TIẾNG-DÂN nầy trước đã đăng nhiều bức thư minh-oan về thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT, nay còn đăng nguyên-văn bằng chứ Pháp lý chứng nhận có lời ban khen thuốc NHÂN-TẠO HUYẾT của quan năm thầy thuốc tên là ANTONINI, nhà hóa học, bào chế do chính phủ cử làm phân chất và thí nghiệm tại phòng LABORATOIRE DE CHIMIE DE L'INDOCHINE - HANOI, Tờ phân chất của ông

BULLETIN D'AWALYSE :

Spécialité liquide-étiquette NGU TINH NHÂN-TẠO-HUYẾT, N° 1, préparé chez NGU TINH DUOC-PHONG Marchands de drogues Sino-Annamites.

Spécialité Annamite.
Aspect. . . . sirop liquide d'extrait fluide.
Odeur . . . . Net d'extrait cuit
Saveur. . . . Astringent sucré avec un goût légèrement amer.
Réaction . . . Acide.
Extrait sur à 100° . . . . 19, 60 %.
Cendres 1, 66
Analyse des cendres. . . (Blanche-insoluble dans eau Soluble dans acide chlorhydrique) ne contenant aucun produit minéral toxique.

CONCLUSION. — *Ce produit est un extrait concentré de plantes de déterminer contenant environ 11 plantes parmi lesquelles se trouve du ginseng. Produits actuellement annamite préparés sur les données de la pharmacopée Française à forme Française couramment employés comme fortifiant tonique et régénérateur des globules rouges du sang, et contre les microbes de la syphilis et de la blennorragie.*

Signé : ANTONINI

Thuốc NHÂN TẠO HUYẾT bán lẻ mỗi hai 1$50 Nửa tá 7$50 (cước ngoại) tại hiệu

SINH - HUY

43 Rue Maré hai Foch -:- VINH

Rượu Nam

Đến 1er Janvier 1934 là ngày hết hạn độc quyền rượu ở Trung và Nam Trung-kỳ. Bản hội định đưa rượu của bản hội làm ở THANH-HÓA vào bán trong mấy tỉnh Quảng-bình, Quảng - Trị, Thừa - thiên và Quảng-nam.

Ai muốn làm Đại lý cho bản hội trong mấy tỉnh đó, xin biên thư ngay cho biết.

NAM-ĐỒNG-ÍCH

THANH-HÓA

BA CHỨNG ĐAU BỤNG CHỮA KHÁC NHAU

Trong xã-hội ta có nhiều người mắc chứng đau bụng lắm, mà ít khi được chẩn khỏi. Ấy là tại thời y không biết phân biệt bệ phận nào trong bụng để thụ bệnh, cứ thấy đau bụng thì chữa bằng thuốc đau bụng thôi, cho nên khó mong lành bịnh. Dưới nầy đã phân biệt rõ ràng :

1er Đau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lần xuống ngang thắt lưng ; ợ hơi lên cổ ; có khi ợ cả ra nước chua ; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa : đau như thế gọi là *đau da-dày* (đau bao tử).

2e Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội ; hễ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau ; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần : đau như thế gọi là *đau bụng kinh-niên*

3e Đau chói chói trong bụng, ngày đau ngày không, ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, lơ lửng thất thường ; sắc mặt vàng vọt hay bằng bạo, da bụng dầy bì bịch : đau như thế gọi là *đau bụng phóng-tích*.

Ba chứng ấy ở Bản-hiệu đều có thuốc chuyên trị, kiến hiệu như thần, giá bán đồng nhau, mỗi lọ 0p22. 12 lọ 2p 40, 6 lọ 1p 20. Mua buôn được trừ tiền hoa hồng.

Xin hãy viết thơ kể chứng bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu, sẽ gởi thuốc bằng cách lĩnh-hóa giao ngân.

Thư từ và mandat đề :

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu :

ĐIỀU-NGUYÊN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

ĐẮC-LẬP ẤN-QUÁN

có lời công bố để mọi người điều biết :

Tùy theo ý nguyện của nhiều người muốn in riêng bộ **HOÀNG-VIỆT HÌNH - LUẬT**, làm ba thứ chữ cho nhẹ tiền mua.

Bản quán, chiều theo thịnh ý, đã xin phép nhà nước cho bản quán, in và đóng riêng ra từng thứ chữ PHÁP, QUỐC-NGỮ và chữ HÁN, lại in số ít nhiều để bán hạ giá hơn trước

Bản quán xin nhắc có một điều cần kíp để các nhà dùng luật biết : trong luật đã có khoản nói muốn đãi nghĩa cho đông thì phải có bản chữ Pháp mà làm mục đích.

Bán tại nhà in Đắc-Lập, Huế

Các hạng đóng cả ba thứ chữ chung làm một quyển, thì vẫn bán giá như thường, tưởng ai muốn đóng pho luật cho có giá trị thì nên mua một quyển luôn cả ba thứ chữ thì tiện hơn.

Kính cáo

ĐẮC-LẬP

DẦU LINH-BỬU NƯỚC

0$15 một ve

DẦU LINH-BỬU ĐẶC

Đủ các hạng :

0$05 - 0$10 — 0$20.

Kinh - nghiệm mấy lâu, đã nổi tiếng là thứ dầu rất hay, dùng đâu trúng đó.

Giá lại rất rẻ.

Buôn hoa-hồng nhiều.

VĂN-HÒA

27, Gia-long, HUẾ

Thuốc ho Chiến-Thắng đang đã hút hơi khói vào phổi có độc tính : Nhuận Phế-Cải-Khái, Chỉ-huyết hóa-đàm sát trùng lao (bacilles de Koch) trị các chứng ho ; lao thương khái huyết ; ho lao Tuberculose pulmonaire và các chứng ho hình niên khác (hộp nhỏ giá 1p00 hộp đại 2p50 — mua 6 hộp tính riêng 1p00 miễn cước.

Thư cảm tạ lục đăng tân. Vinh le 8-11 1933 M NGUYỄN-TRUNG-THẦM à Đồng - Hới trước tôi ở Phế-lý có gởi nhiều lần thuốc ho lao Chiến - Thắng của ngài, người nhà tôi hút được rất tốt, đến kỳ khỏi. Nay tôi đổi về Vinh rồi xin ngài gởi thêm cho tôi 1 hộp nữa cho ấp dùng....

M PHÚC postes à Vinh

Hiệu An-Phương đại-lý ở Tourane

THUỐC HO - CHIẾN - THẮNG

Mua thuốc do nơi M. NGUYỄN TRUNG THẦM à Quảng-xá par ĐỒNG-HỚI

Thuốc Trung - Trùng Chiến-Thắng chuyên trị bịnh thốn trùng (bắn ăn mất tánh ngủ nọc có nhiều thư cảm tạ đăng bản Tiếng-Dân Tỉnh đó-hóa, đã đăng lại có nói trị rất mạnh đến trùng ra mau. 1 hộp đó giá 1p00. Trị con đang được. — Mua thuốc ở đâu nơi M. NGUYỄN-TRUNG THẦM à Quảng-xá par ĐỒNG-HỚI

Thư cảm tạ đăng tân Hà-tịnh le 6-6-1933

Mấy lời mình tạ, tôi mới dùng thuốc Bạch - thốn - trùng của quý hiệu được như ý nguyện — Trùng nó bò nhan ra 3 đầy đài, có đầu đã sợ, thành thoát lắm không một nhọc gì. Nay có mấy lời cảm tạ và giới thiệu các người đang bịnh.

UNG - TIẾU

Kinh lịch de HÀ-TỊNH

THUỐC BẠCH - THỐN - TRÙNG

HÓA ĐỜM CHỈ KHÁI

(thủy-hoàn)

Trị các chứng

HO

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG 28 - 30 - 32 RUE FOU-TCHÉOU HAIPHONG

Ngày 1er Décembre 1933

HIỆU "VĨNH-THỌ"

nhận Tổng-phát-hành

DẦU CHỮ THỌ

VÀ

THUỐC CHỮ THỌ

Thơ từ xin gởi cho :

LÊ-VĂN-THẾ Rue Marc Pourpre

Hiệu VĨNH-THỌ Tourane (ANNAM)

DẦU KHUYNH-DIỆP

Đã nổi tiếng khắp nơi, đã được rất nhiều phần thưởng đặc biệt trong các cuộc Đấu Xảo lớn, lại đã được sở Phân-Chất Nhà-Nước cho giấy chứng chỉ công nhận là dầu hết sức tốt.

CÀNG DÙNG CÀNG THẤY CHẤT HAY
CÀNG BUÔN CÀNG RÕ LỢI NHIỀU

Vì càng ngày người tin dùng KHUYNH-DIỆP càng đông, mối mua buôn KHUYNH-DIỆP càng rộng, nên hiệu KHUYNH-DIỆP càng lo mở mang thêm mãi. Bà con ai muốn biết công cuộc mở mang của hiệu KHUYNH-DIỆP, nên đọc KHUYNH-DIỆP-BÁO là một tờ báo kinh-tế của hiệu KHUYNH DIỆP biếu không.

Tại hiệu KHUYNH-DIỆP còn nhiều thứ hàng chế tạo khác toàn thứ bán rất chạy.

TẠI LÀM SAO NGƯỜI TA GỌI LÀ SAVON 72 PHẦN DẦU

Có người viết thơ hỏi chúng tôi nghĩa chữ 72 phần dầu để trong Savon Việt-Nam mà nhiều savon khác không đề.

Số là savon lấy dầu và tách nấu ra nếu nó ăn hết dầu và tách hai thứ cộng là 72 phần trăm, nước 28 phần 100 như đúng vậy thì nó thành ra một vật không giống dầu (vì đốt không cháy và không nhớt) và không chất tách vì nó không ăn tay khi giặt đồ, và không vàng đồ, mà lại hướt nó không nóng không gắt như tách

Trong luật buộc người nấu savon không phép để chữ 72% khi nào nấu không đủ số dầu, vì savon nhiều nặng có thể làm một trăm kilos dầu nấu savon thiệt tốt đúng 72% thì có 150 kilos savon sấp xuống còn savon xấu như là savon khách kêu là d'empatage có thể nấu từ 300 kilos cho đến 700 kilos savon, ấy tại vì nước và vật vô ích nhiều, như đất sét vân vân.

Bởi sở ấy nên savon khách bán rẻ, savon khách nấu chừng 6 giờ hoặc 10 giờ thì thành savon còn lộn dầu và tách chưa hóa ra savon thiệt mà ở trong savon ấy lại ướt nhiều lắm nên giặt đồ hao, đồ lâu nhớt và teo lại, hư đồ, vàng đồ mà lại trơn nhớt là khác.

Còn savon đúng 72% phải nấu đến năm bảy ngày, lọc đi lọc lại và những dầu và tách chưa thành ra thì lấy ra nấu lại nên savon Việt-Nam như savon Marseille là tại cách thức ấy. Và lại savon Việt-Nam tốt hơn là vì nhiều hàng đem savon Marseille lại đem thử và tiêu, thử savon ấy nấu đều xấu và thêm nhiều vật liệu không ích vì vậy nên nhiều thứ savon Marseille đem qua không tốt bằng savon Việt-Nam là khác.

Mà về luật phạt không phép đề 72% nếu đề 72% mà savon nấu không đúng thì phải bị phạt vì (fraude). giá mua 5$ savon đem ở Gialinh đi Thudau co sét ấy savon Việt-Nam đề bán tại tiệm Thanh-đức về thí nghiệm vì có chữ 72% chưng mà savon Việt-Nam đúng theo cách thức nên không nói chi và trả tiền savon đã đem về thử.

Ấy vậy quí khách mua savon Việt-Nam về dùng đã mau đỡ rẽ, đỡ thiệt, lại được giúp lợi đồng-bào là khác.

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
(HIỆU CON CHIM
SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh....v...v....

ở Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mên

đã từ lâu năm và cả năm 1933 nữa.

Đầu bôi BRILLANTINE chỉ để chưa bụi.

Muốn chơn tóc nên dùng THUỐC GỘI ĐẦU sạch gàu hết ngứa. Mỗi lọ lớn 0$20.
VĨNH - HƯNG - TƯỜNG — VINH

Cần kíp, mỗi nhà, cần có ??.....

Có một ông thầy thuốc dở trong nhà, không bằng chứa một hộp thuốc dán hiệu CON RẮN giá 0$12, trị các chứng bịnh ngoài da. Thuốc nầy hay lung lắm, bán chạy rất nhiều, được danh tiếng lẫy lừng khắp cả Đông-Pháp. Trị bịnh lức ngực hay hơn thuốc dán Sơn-đông thập bội, trị ghẻ rất tài, trị nhậm mắt rất hay (vì thuốc rút ghèn và phong độc). Trị bịnh đau và sải càng, bạch đàm, nhứt lưng mỏi tay, mụn, mụt nhọt, nước ăn chơn, cục bướu mới mọc, lát. Dòng đến thuốc nầy qui ngài sẽ khen tặng vô cùng. Giá mỗi hộp nhỏ 0$12 hộp lớn 0$20. Xin do nơi :

VIÊN ĐỆ *11 quai de la Susse* à Huế và các chỗ bán dầu KHUYNH-DIỆP

回天蝗貼海玉堂
BA THỨ THUỐC CỦA HẢI-NGỌC ĐƯỜNG

1) Ở thời đại giao thông nầy, vì sự làm ăn mà kẻ đi đây, người đi đó, tất nhiên phải ăn nước lạ hoặc nước độc rồi sinh bệnh : vàng da, dầy da, to bụng, bụng có cục hay đau, ăn không tiêu, phù nề v. v.. Nếu không kịp dùng thuốc BÁCH-LỰNG của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG thì mang bệnh hoài. Thuốc ấy chữa đau bụng tích và đàn bà tích huyết cũng hiệu nghiệm lắm

2) Nhiều người bị đau bụng đi tả hoặc kiết lỵ, vì dùng thuốc không đúng rồi bệnh nhẹ hóa nặng. Nếu mắc bệnh ấy thì kịp dùng thuốc VÂN-BÁO của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG là khỏi ngay.

3) Khi người ta còn trẻ nhỏ thì răng thường bị kiết ăn mòn hoặc vàng khè, rồi lung lay chảy máu, hôi miệng. Khi người ta đã lớn, thì răng sâu, sưng đau, lung lay, chảy máu hoặc sinh ra nhỏ có mốt làm cho không ăn không ngủ được. Thật đáng ghê cho bệnh đau răng! Nên dùng thuốc CỔ XỈ-TÂN của HẢI-NGỌC ĐƯỜNG thì khỏi ngay. Người thường dùng thuốc nầy để xát răng thì không khi nào bị đau răng.

Muốn mua các thứ thuốc trên nầy, xin xem lại số báo vừa qua (quảng-cáo ở trương 3).

THUỐC CHỮA BỆNH CHÓ DẠI

Của cụ HỒ QUYNH, rất hiệu nghiệm. Coi một liều khỏi 0$50

VĨNH-HƯNG-TƯỜNG

N° 77 Rue Sarraut — VINH

Một lễ thuốc **PILULES PINK** thêm cho các cơ-thể yếu-mệt biết bao là mau tốt, rất nhiều, rất bổ, rất hay làm cho sức mạnh nở nang và tinh nhanh nhen thêm lên.

Thuốc **PILULES PINK** là một thứ thuốc thần hiệu để chữa khỏi bệnh thiếu-máu, bệnh phiền-muộn, bệnh nhọc-mệt, bệnh tới thì lớn-sỏ và bệnh trở về già, bệnh đau dạ-dầy, bệnh nhức đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây.

LUẬT-HÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo)

Điều thứ 87. — Những người 70 tuổi trở lên (kể cả những người già, hơn 80 tuổi mà gặp trường hợp nào phải bắt nghỉ như điều 84 đã nói) và những người cố tật hoặc đốc tật, đều được lượng giảm theo cách sẽ định trong chương XXVII, nhưng những người ấy vẫn phải chịu đền hoàn và bồi tổn phí cũng như người ấu tiểu nói ở điều trên nầy.

Điều thứ 88. — Những người có não bệnh, ấu tiểu, người già, tàn tật, chiếu theo thể lệ những điều trong tiết nầy và tiết thứ I, tuy được tha, hoặc giảm, nhưng nếu có người khác xúc sử cho chúng nó phạm pháp, thời người xúc sử ấy vẫn phải chiếu theo tội danh đã định trong luật về tội phạm đã phát ra ấy, mà tùy từng trường hợp, hoặc bắt người xúc sử ấy phải chịu tội thay cho người phạm pháp hoặc đồng chịu tội với người phạm pháp.

TIẾT THỨ SÁU

Trách nhiệm thân nhân và gia chủ. — Đối với con, cha mẹ được phép xin tòa Án trừng phạt

Điều thứ 89. — Bổn phận của ông bà, cha mẹ nuôi, anh, chú, bác, phải kiểm cố những người tỵ ấu trong nhà ít tuổi hơn để giữ chúng nó ở trong đường ngay thẳng.

Điều thứ 90. — Nếu người phạm tội đại kinh hoặc trừng trị là một người ấu tiểu hiện ở chung với cha mẹ sinh, hoặc cha mẹ nuôi, hay là không có cha mẹ, ở chung với tôn thuộc chánh phái, hoặc với chú, bác, hoặc với anh, thời những người thân nhơn ấy vì cớ ở chung mà có chưa trách kiểm cố, sẽ bắt phải chịu trách nhiệm về khoản đền lại, bồi tổn phí và thường tổn hại mà người phạm tội đã bị nghỉ xử, bất cứ hiểu biết hay không mà phạm tội; đây là thể lệ đặc biệt không phải y như thông lệ trong điều 34 và mấy điều tiếp theo.

Như ấu tiểu chưa được 16 tuổi có phạm tội, thời những hạng thân nhơn kể ở trên nầy cũng phải chịu trách nhiệm như vậy.

(Còn nữa)

DỊP TỐT CÓ MỘT

Nhân ngày đệ nhất chu niên, bản hiệu bán rẻ HẾT GIÁ TRONG 15 NGÀY, để tạ lại cái thịnh tình của qui bà, quý cô và quý ông đã có lòng chiếu cố bấy lâu.

Vậy xin mời các quý khách quá bộ đến bản hiệu trước kẻ xem hàng, mua sẽ rõ giá rất hạ không dám tánh bằng.

Xét lớn là bản hiệu bán lẻ đã nổi tiếng khắp cõi Đông pháp, các hàng tơ lụa các nước: Bombay, Tàu, Nhựt, Anglê, Pháp vân vân...

Hàng có đủ các màu và đủ kiểu bông thêu, sặt, thiết tân thời.

Lại có bảo lãnh chắc chắn.

Người chợ tiếp rất đáng dân.

TIỆM BOMBAY MỚI

« AU BON MARCHÉ »

116, Rue Paul Bert, HUẾ, Giây nói số 173

Chi điểm : 89, hàng Khay, HANOI, 36-38 phố Khách, HAIPHONG, 6, phố chợ, QUINHON.

DANH SÁCH CÁC NHÀ TỪ THIỆN

Giúp nạn dân bị bão ở Bình-định — Phú-yên

(Tiếp theo)

Số trước		49$80
M.M. Nguyễn đơn Duyên thông phán tòa Khâm Huế		2.00
Đề Trạm làng Hà trễ, Thừa thiên		0.50
Học trò Thánh Phêrô học hiệu (Institution St. Pierre) Huế		2.50
Mlle Nguyễn thị Nhạn	id »	0.50
Trần thanh Phùng	id »	0.50
Hồ đắc Hóa	id »	0.30
Trần hữu Nam	id »	1.00
Nguyễn ngọc Ngoạn	id »	1.00
R. P. Pierre Lành	id »	1.00
Anh em làm việc tại sở máy đèn Huế		11.00
Tổng cộng		70$40

Lời cảm tạ

Chúng tôi là Võ văn Đại, Võ văn Yên và toàn gia trân trọng ít lời, cảm bội tấm lòng quý hóa của quý ông quý bà đến đưa đám của thân mẫu chúng tôi là :

TÔN NỮ THỊ MỸ hưởng thọ được 63 tuổi, tạ thế ngày 21 Novembre 1933 tại TOURANE. Trong lúc bối rối, có điều gì sơ suất, xin quý ông bà tha thứ cho, chúng tôi cảm bội lắm lắm.

合 Maison HOP-THINH 盛

Soierie & Mercerie

32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang

HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như : lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa, the thâm nâng đen, the các màu trơn và hoa. Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m37, 0m40, 0m70, 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải mán, ché hạt thiệt ngon. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các qui khách ở xa xin viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bản hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như valise, cặp sách, giầy giép, ví da, đồ đồng, đồ thêu, như mặt gối vân vân... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các qui khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gởi hàng đi các nơi theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ, các Qui khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch

Mme NGUYỄN-THỊ-SÂU

HỢP-THỊNH

32 Rue des Cantonnais HANOI

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP-BỔN NẶC-DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm-soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải) và 8.000.000 phật-lăng đã đóng tất cả

Quản-lý cõi Đông-Pháp : SAIGON, số 26, đường Chaigneau.

Chi nhánh ở tại HANOI 53 Boulevard Francis Garnier.

Muốn lập vốn

Muốn lập tư-bổn

Muốn để dành tiền cho trẻ-con ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

Vé 1.000 đồng — mỗi tháng góp 8 đồng

— Vé 500 đồng — mỗi tháng góp 4 đồng

— Vé 250 đồng — mỗi tháng góp 2 đồng

Mỗi tháng đều có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được Hội trả tiền lại nguyên cái vé, lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãng hạn giao kèo, Hội sẽ trả đủ số bạc lại, và được chia 33, 33% tiền lời của Hội.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ các điều-lệ cho chư vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội.

Đại-lý ở Huế : M. HOÀNG-TOẠI boîte postale N° 44 HUẾ.

Các Bà Các Cô Nên Đọc Kỹ :

Phần nhiều các bà, sau khi cảm mạo (sanh đẻ) ít lâu, hay mắc các chứng bịnh : Đau lưng, Bất rứt, Mồ hôi đêm. Chân tay buồn mỏi đêm thì bịnh giả. Đi đứng mỏi mệt, Nóng lâu, Yếu ớt, Tiểu liện vàng nóng, bạch đới, bàn tay khô khan, miệng hôi khô ráo, nước da xanh xao hay vàng bủng, hơi hư ra nhiều, thân thể gầy ròm, trong người gầu mệt khó chịu vân vân... Cũng có bà lại mắc chứng ít hơi, không đi lại được, đau ngực, ho kính niên, ho lao, thổ huyết vân vân... Còn các cô thì lứa tuổi mà chưa có kinh, hay là có kinh rồi mà khi có khi không, khi tháng khi giãng, sanh ra lắm bịnh, nước da vàng xỉ, đầm đen, đầm đỏ, không của đỏ sức làm việc...

Vậy, các bà các cô nên dùng TIÊN-TỬU là một vị Thánh-dược chuyên trị các bịnh phụ nữ rất mau hiệu linh nghiệm, mà lại chóng được bổ mập, khỏe mạnh, khoan khoái, đỏ da thắm thịt, ngon miệng ăn khỏe, mau đói, tiểu tiện trong mát, đại tiện nhuận hoạt, làm việc linh lợi... Mà TIÊN-TỬU lại thơm, ngon ngọt, không có chất chi say, đắng, chua chát, nên trẻ nhỏ cũng uống được. Nếu các bịnh trên nầy đã lâu ngày, nên dùng TIÊN-TỬU, nên dùng thêm thuốc gia truyền rất hay của bổn đường thì cực kỳ mau khỏi, mau mạnh, không thuốc dán thần diệu bằng.. Xin coi mấy lời khen ngợi sau nầy thì đủ minh chứng vậy :

1. — Tôi uống TIÊN-TỬU của quý hiệu, thấy kiến hiệu mau chóng lắm, vậy gởi ngay cho tôi 6 chai, giá 5 đồng 1 chai. Bà DIỆM-CHÂU, Sage femme à l'hôpital de KONTUM.

2. — Vợ tôi nằm bếp được vài tháng rồi mắc bịnh sốt rét lâu năm, ho suốt đêm, sôi ruột, nước da xanh xao, thân thể gầy ròm, dùng thuốc khắp mọi nơi, hết hơn một trăm bạc, mà vẫn hiu, có hay thầy thuốc bảo mắc bịnh lao, thế mà uống TIÊN-TỬU thì bịnh thấy mau chuyển giảm lắm, nay đã khỏi hẳn rồi lại được bổ mập, đỏ da, khỏe mạnh như xưa. Vậy xin quý hiệu lại gởi cho tôi 4 chai TIÊN-TỬU nữa.

Ông NGUYỄN HỮU KHẢI Ngân sơn điền bảo tòa Phan sự.

Bà con muốn mua TIÊN-TỬU và thuốc rượu, Bổn đường sẽ xin gởi ngay theo lối giao ngân lĩnh hóa. — Muốn hỏi bàn chi, xin cứ gởi thơ về, Bổn-đường xin trả lời ngay.

Nay kính cáo : ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG

22 rue Médicaments à HANOI

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người : có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.

HIỆU GIẤY XANH : *Giá mỗi hộp* ..... 0$32

Đại-lý :

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES

HUE — TOURANE — QUINHON

SIROP PULMÔ

(Thuốc ho người lớn)

MỚI HO — HO LÂU NĂM

Hiệu bào-chế PHẠM-DOÀN-ĐIỀM Tourane

CÁI NÚT CHAI

(TRINH-THÁM TIỂU THUYẾT)

Tác-giả : MAURICE LEBLANC

Dịch-giả : X. V.

Số 7

Cả hai người nghe tiếng kêu cứu ấy, người tùng sự sở cảnh sát và người bạn của anh ta. Cả hai người đều nhận y như thế. Và vì tiếng kêu cứu ấy, nên viên cảnh sát trưởng cùng cảnh binh và linh sơn đà mời kéo đến nhà Mai-thanh.

Ngay mấy ngày đầu, La-bân đã thấy rõ ràng sự ngay hiểm ấy rồi. Cuộc chiến đấu của chàng với xã hội thường đã kịch liệt mà nay càng thêm kịch liệt hơn nữa. Lần nầy có án mạng mà tự La bân cũng lấy làm tức giận, chớ không phải như bao nhiêu lần trước. Lần nầy không thể nói đến chuyện công kích người ta, chỉ lo sự vệ và cứu hai người đồng kia mà không rồi.

Cứ theo những điều ghi trong quyển sổ con của La-bân, trong ấy chàng bày tỏ tám tất những điều gì đã làm cho chàng phải lo tính bối rối, thì chàng đối với vụ nầy như vầy :

« Trước hết, một đầu chắc chắn là hai đứa, Vinh-bá và Võ-sanh, lừa ta. Trong vụ nầy, việc trộm nhà Mai-thanh chỉ là mục đích ngoài mặt, còn có một mục đích kín nữa. Trong khi lục đồ bắt kỳ chỗ nào trong nhà ấy, hai đứa chỉ chăm chăm tìm có một vật, một vật mà thôi, tức là cái nút chai thủy tinh. Vậy thì ta muốn biết rõ vụ nầy, trước hết phải tìm biết cái nút chai nầy có cái gì ở trong. Cái nút chai nầy đối với chúng nó qui lắm, song vì lẽ gì ta chưa biết đó thôi..... Mà chẳng những đối với chúng nó, vì trong đêm nay, có đứa nào bạo gan mà cũng tài tình, vào phòng ta trộm lại vật ấy nữa.....»

Vụ trộm nầy lại làm cho La-bân phải nghĩ ngợi thêm. Trong não chàng sinh thêm hai đầu cũng khó giải quyết lắm : Một là người vào trộm cái nút chai ấy là ai ? Chỉ một mình Vinh-bá được chàng hết lòng tin và dùng làm thư ký riêng, biết được cái gian nhà của chàng ở đường Ma-ly-nhông mà thôi, mà Vinh-bá hiện đương nằm trong lao tù. Vinh-bá sinh lòng phản chủ mà chỉ cho sở cảnh sát biết chăng ? Như vậy thì người ta sẽ bắt luôn cả chàng nữa, chớ sao chỉ lấy một cái nút chai ấy mà thôi ?

Lại còn đầu khó hiểu hơn nữa, là muốn vào phòng chàng thì chỉ có một cách là cạy cửa ; song cái nút chai mất mà cái khóa và then cửa vẫn thấy không ai động đến. Mỗi tối, trước khi đi ngủ, chàng có một thói quen không khi nào quên, là khóa cửa vặn then rất kỹ. Vả chăng chàng không bao giờ ngủ mê, lẹ thức lắm, thế mà khi cái nút chai kia mất, cũng không nghe động đậy gì !

Tuy nhiên, chàng không lo nghĩ cho lắm, vì chàng đã biết rằng những việc như vậy mà muốn hiểu rõ thì không có cách gì khác hơn là xem các việc theo sau. Nhưng cũng không khỏi ngại, chàng liền ra khỏi nhà ấy, rồi khóa chặc cửa lại và thề không để chơn đến nữa. Ngay khi đó chàng xoay qua nghĩ cách đưa tin tức vô ra với Vinh-bá và Võ-sanh.

Vì việc nầy cũng có một đầu mà La-bân không ngờ. Tuy tòa án không có chứng cớ gì chắc rằng có La-bân dự vào trong vụ trộm ấy, song cũng đưa về Ba-lê thẩm xét chung với vụ thẩm xét La-bân, chớ không để ở Sanh-Oa. Vì vậy mà Vinh-bá và Võ-sanh bị đưa về giam tại nhà lao Xan-tê.

Tại nhà lao Xan-tê, cũng như ở tòa án, người ta đều biết rằng cần phải đừng cho La-bân thông tin với Vinh-bá và Võ-sanh, nên có rư lịnh cho bọn thừa hành giữ gìn rất kỹ. Ngày đêm bọn linh gác lao, bọn đã lão luyện, thay phiên nhau mà giữ Vinh-bá và Võ-sanh không rời ra một phút.

La-bân nghĩ mãi mà không thấy cách gì để thi hành cái chương trình của mình, sinh bối rối. Chàng nói :

« Trong một việc gì, điều khó là không phải tại nơi làm cho xong suốt, mà là tại nơi khởi sự làm. Khởi sự lại chỗ nào ? Theo con đường nào ?»

La-bân bèn đi tìm ông nghị Đông-bách là người có cái nút chai bằng thủy tinh trước nhất, và là người tất phải biết cái vật ấy ra thế nào. Mà làm sao Vinh-bá biết được công việc hành động của ông nghị Đông-bách ? Nó coi chừng ông bằng cách thế nào ? Ai nói với nó rằng hôm ấy ông ở nơi đó ? Ấy là những câu hỏi phải trả lời trước, những điều phải biết trước khi ra làm việc.

Ngay sau vụ trộm ở nhà Mai-thanh ông nghị Đông-bách đến ở nhà ông tại Ba-lê phía lề cái vườn rào sắt, đầu đường Huy-gô.

La bân giả dạng một bác nhà giàu, người già, tay cầm gậy đến ngồi nơi cái ghế dài đặc chế gác vườn Mọc tính kế ngồi đường.

Ngay ngày đầu, chàng khám phá được một việc. Hai người đi bộ theo lối thợ thuyền đi qua đi lại nơi đó, cứ xem dạng bộ của họ thì đã biết họ dò xét ông nghị Đông-bách. Khi ông Đông-bách ra đi thì họ đi theo một đỗi rồi cũng trở lại lẩn thẩn nơi đó. Tối, khi đến trong nhà tất cả, thì họ mới rời bỏ nơi đó.

La-bân xây qua dò xét họ. Ấy là những thám tử của sở Liêm-phóng.

Chàng nói :

« Một việc không ngờ. Đông-bách cũng bị tình nghi sao ? »

(Còn nữa)

Trong làng báo

Chúng tôi được tin rằng đến 9 Décembre ông Lai-văn-Xuân, hiệu trưởng trường Chân-Nam và quản lý trường Hồng-Bàng sẽ xuất bản tại Hanoi tờ tuần báo bằng chữ Pháp đặt tên là : «La vie Indochinoise».

Tòa soạn ở số 7, đại lộ Cathédrale.

Vậy có lời chào mừng «La vie Indochinoise» và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

https://tieulun.hopto.org

Việc thế giới

(Tiếp theo trang nhứt)

2) Dân có cái nghĩa vụ quyền lợi ra làm lính để bảo vệ cho nước.

C — 1) Không thừa nhận Nam kinh chính phủ.

2) Hiệu triệu toàn quốc đồ phản đối Nam kinh, lập tức tổ chức thành Nhân dân cách mệnh chính phủ, đánh đổ phái Quốc dân đảng lấy chính phủ Nam kinh làm trung tâm.

3) Trong một thời kỳ rất ngắn phải triệu tập kỳ hội đồng thứ nhất của toàn quốc tuyển sản nhân dân đại biểu đại hội » để lập hiến pháp và giải quyết mọi việc.

Đọc lời tuyên cáo xong. Đại hội trao quyền cho ban chấp tịch tổ chức thành « Trung hoa Cộng hòa Nhân dân cách mệnh chính phủ » (*như đã đăng trong số trước*).

Chính phủ thành lập rồi, hội đồng mới quyết nghị bỏ cờ « *Thanh thiên bạch nhật* » mà dùng lối cờ trên đỏ, dưới lam, giữa vàng.

Những tay yếu nhân toàn thuộc về xã hội tả đảng. Người ta nói bà Tông khánh Linh cũng hết thảy phản tử phản đối Nam kinh rồi đây cũng theo vào chính phủ Phúc-kiến hết...

Trong một bức điện tín gởi dân Thượng hải, Trần hữu Nhân tuyên bố rằng chính phủ mới ở Phúc kiến không phải là một chính phủ địa phương mà là chính phủ Trung quốc. Mục đích là đánh đổ Tưởng giới Thạch đặng cứu quốc.

Lại thêm rằng chính phủ mới sẽ làm cho tan « sự bóc lột quốc dân mà làm lợi cho Dân đảng » và thay đổi cái ba tầng kiến thiết xã hội Trung hoa ngày nay, hầu cho ai nấy được tự do bình đẳng.

Thái đình Khải đã thu hồi đạo quân thứ 19 hồi đánh với quân Nam kinh.

Phùng ngọc Tường hợp tác với chính phủ Phúc kiến

Thượng hải. — Có tin ở Phúc châu nói rằng chính phủ Phúc kiến đã cử Phùng ngọc Tường sung vào nhân chấp tịch hội đồng kinh tế.

Nam kinh và Tưởng giới-Thạch đối phó

Thượng hải, 23 Novembre. — Ủy ban thường trực của đảng quốc dân đã quyết định *trục xuất* (?) Trần hữu Nhân, Trần minh khu và Lý tế Thâm ra khỏi đảng rồi. Ủy ban nầy đã có gởi giấy mời Ủy ban trung ương nghĩ chánh nhóm công khai trong ngày 20 Decembre.

Theo tin báo « Central News » thì ban Trung ương chấp hành của Quốc dân đảng ở Nam kinh đã quyết định phái 2 đại biểu ở Quảng đông điện đình với Hồ hán Dân về cuộc biến động ở Phúc kiến và dụ Hồ về Nam kinh để trao cho quyền bính.

Tưởng giới Thạch có mời Vạn phúc Lâu tới Hàn khẩu. Vạn là nguyên chủ tịch tỉnh Cát lâm, hiện chỉ huy 50.000 quân đóng ở Bắc bình và xung quanh đó.

Có tin rằng vì Tưởng gặp sự khó khăn với Viện hành chính về vấn đề Trung Nhật nên đã hoãn hẳn việc chương Sơn hải quan cho Nhật rồi.

Nội các Chautemps (Pháp)

Paris, 27 Nov. — Hồi 3 giờ M. Chautemps đã tuyên bố Nội các thành lập và có những vị sau nầy :

Các quan Tổng trưởng :

Thủ tướng kiêm bộ Nội vụ M. Chautemps

Tư pháp : M. Raynaldy.
Ngoại giao : M. Paul Boncour.
Tài chính : M. Georges Bonnet.
Ngân sách : M. Marchandeau.
Chiến tranh : M. Daladier.
Hải quân : M. Sarraut.
Hàng không : M. Pierre Cot.
Quốc gia giáo dục : M. de Monzie.
Công chính : M. Paganon.
Thương mại : M. Laurent Eynac.
Canh nông : M. Queuille.
Lao động : M. Lamoureux.
Thuộc địa : M. Daltmier.
Hưu bổng : Dacos.
Bưu điện : M. Mistier.
Vệ sinh : M. Israel.
Thương thuyền : M. Eugène Frot.

Các quan Thứ trưởng

Thủ tướng : M. Marcombes.
Nội vụ : M. William Bertrand
Kinh tế : Patenôtre
Ngoại giao : M. François de Tessan.
Chiến tranh : M. Guy la Chambre.
Thể dục : M. Adolphe Chéron.
Giáo dục chuyên môn : M. Le Gorgen.
Hàng không : M. Delessalle.

Ông Herriot vì sức yếu không nhận dự vào Nội các, nhưng nhận đi đại diện nước Pháp tại Hội Vạn quốc và các phái bộ ngoại giao. Nội các mới hầu hết là người đảng xã hội cấp tiến, và gồm có những quan Tổng trưởng cũ cả.

Áo Pull over à base jacquard

Laine các mầu 5$50
Coton các mầu 2$00
có fermeture metallique trả thêm 0$40
Hoa tất cả khắp áo thêm 0$50
Áo cotos kể chỉ từ 0$50, 0$70, 0$90

Bán tại :
MỸ-THỊNH
Bonneterie, Trikotage
Articles de Paris - Nouveautés, mercerie, épicerie, articles de ménage, jouets, chauffage gros & détail
N° 35 Rue de la Soie — HANOI

宣 爵 德

Lậu tiểu tiện tức, buốt ra mủ uống thuốc số 12 giá 0$50 một ve, chóng kiến hiệu, chóng khỏi, không vật vả, không hại sinh dục.

Tiêm-la phát bạch lên xoài, lở loét qui đầu, uống thuốc số 4 giá 0$50 một ve ; thuốc uống không bốc lên răng không phải kiêng nước và cũng không hại sinh dục.

Khí hư đàn bà con gái ra khí hư, bạch trọc, bạch đái, kinh kỳ hay đau bụng dùng thứ số 14 giá 0$40 một viên (ngoại đồ) trong uống thuốc số 16 giá 1$50 một hộp sẽ hết.

Tuyệt nọc bệnh tinh chưa giứt nọc như lậu thì : qui đầu ước đính, ra giai gà, thỉnh thoảng buốn trong ống đái, nước tiểu lúc trong lúc đục ; như tiêm la thì : mầy da dật thịt, nhức mỏi gân cốt, mình mẩy phát sang dùng thứ số 17 giá 1$50 một hộp sẽ khỏi. Thuốc nầy vừa sát trùng tiêu độc lại vừa kiên tinh bổ thận tráng dương.

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG
241 Route de Hue 241 — HANOI
(ngay 24 gian)

NHIỀU NGƯỜI BỊ

PHÒNG - TÍCH

Đơn ông đơn bà cực yêu thương hay bị, khi cơm no, rượu say vội hơi tình dục hoặc khi ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay nên thụ bệnh gọi là bệnh « PHÒNG TÍCH ». Khi thọ bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn xong hay ợ, thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt, bị lâu năm nhọc mệt vàng, da bụng giấy.

Một bị nặng 1 liều, lâu 2, 3 liều uống không công phạt, đúng bệnh ít thấy đỡ chịu hoặc khỏi ngay

Mỗi liều hai hộp uống giá : 0$40

VÕ-ĐÌNH TÂN
178 Bis Route Lachtray — HAIPHONG
Ân-tứ Kim-Tiêu năm 1926

ĐẠI-LÝ :
HUE : VĨNH-TƯỜNG phố Gia-Long ;
TOURANE : QUANG-CỰ, quai Courbet ;
DALAT : ĐINH-VĂN-CHÂU, Libraire ;
NHATRANG : MỘNG-LƯƠNG THƯ-QUÁN
PHANTHIẾT : LÊ-NAM-HƯNG R. Gia-Long
QUINHON : ĐỒNG-LÂP, Avenue Khải-Định ;
QUẢNGNGÃI : CHẤN-HOÀNG 8 Song-vệ ;
VINH : GIA-CAT, 44 Maréchal Foch ;
Cùng nhiều Đại-lý ở các tỉnh Nam-kỳ.

Sách thuốc ngoại-khoa chuyên môn

Làm toàn bằng chữ Quốc-Ngữ

Sách này do nhà lương y tinh thông nghề thuốc của ta, lưu tâm nghiên cứu mà làm ra. Trong có nói rõ hết cả lý luận và phép trị mụn rọt, phải bỏng, loài vật độc đớn cắn phải, như : chó dại, rắn cắn v. v. Lại có bài thuốc chữa quê gầy, toàn bằng thuốc Nam, rất dễ tìm mà rất linh nghiệm.

Mỗi quyển giá 0$60
Ở xa mua gởi mandat trước thêm cước phí 0$16
Nếu lĩnh-hóa-giao-ngân thì hết cả thảy 0$90

Thơ và mandat gửi cho
M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG
N° 123 Phố Khách
NAM ĐỊNH

HẾT KHÍ LỰC Ăn rất ngon, rất chóng kiến hiệu, khỏe vô cùng rõ rệt. Thứ đóng thuốc : PERDRIAR PILLE - Giá bán 1 $ 00

LÂU CÓ MỦ mới : Rất chóng kiến hiệu, khỏi hẳn. Thứ đóng thuốc : ELEMOR, GHENT - 1 $ 00

TIÊM LA Chóng rất vào thuốc, kiến hiệu, khỏi tuyệt, rất dễ dàng. Thứ đóng thuốc COMPTOIRS de GHENT - 1 $ 00

Gửi mua có đủ cách chữa đúng, hết bao nhiêu tiền, không tính tiền.

Pharmacie GHENT, rue d'Antwerpen, GHENEVILLE

Gửi tin đến đâu, thì có recommandé, thì phải thêm mua thì tính thêm cước phí.

Có bán tại các hàng bán thuốc tốt.

MỘT HỘP THIỆT THUỐC HƯỜN VALDA

dùng trúng lý, ngậm phải lúc thì đủ ngăn ngừa

Khỏi đau đớn giọng, Khỏi đau phổi và đề trừ các bịnh

NHỮNG LÀ

Sổ mũi, nghẹt mũi, phong hàng, ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi xám, vân, vân

MÀ NHỨT LÀ PHẢI ĐỢI CHO ĐƯỢC

THIỆT THUỐC HƯỜN

- VALDA -

bán đựng trong hộp mà thôi, trên nắp hộp nhớ phải có chữ hiệu

- VALDA -

mới thiệt phải

Cao già

Thời buổi văn minh nói thật không mấy người tin.

Ai muốn biết Cao-hồ-cốt *thật hay là giả, thì lấy một miếng nhỏ bằng hột ngô, cầm vào đầu tiêm. hơ lên ngọn đèn, hễ thấy càng hơ, càng phồng to, mà hơ lâu cũng không cháy và hơi gây nồng nàn bay ra khắp nhà, ấy là cao thật. Còn cao ban long hay là cao giả khi hơ lê đèn thì chàm đen ngay, hơ lâu thì cháy và khét chớ mua lol tiền.*

Cao nhà nấu thật tốt, giá bán mỗi lang 4$00.

Tối uống sáng thấy cường dương và trong minh sáng khải khác thường. Ai muốn thử cho biết thật hay giả, xin cứ gởi thơ, tôi sẽ gởi tặng một miếng nhỏ, nếu biết là cao thật sẽ mua.

Thông phán TRẦN-ĐỨC-CẢNH
57 — *Bd Harmand* — 57
TONKIN NAM-ĐỊNH

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thực hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỀ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người
(Ý theo lời phúc của lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ : SPÉCIALITÉS PEYRARD
62, Rue de Grenelle, PARIS
và cùng các nhà thuốc có danh

KHỎI SỢ

CHẾT VÌ TÌNH

Ai mắc bịnh Phong-tình như : Dương-mai, cốt-khí, sang-độc, tim-la, đau lậu v. v.. Dùng nhiều thứ thuốc mà không hết, ấy là độc đã nhập vào cốt. Mau tìm thuốc :

SƯU ĐỘC BẢ ỨNG HOÀN
CỦA HIỆU THUỐC
ÔNG TIÊN
PHÚ-NHUẬN — SAIGON

Gồm trị các bịnh trên đây mới phải, hay là lâu năm trở đi trở lại, nó sẽ tống tôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi trừ căng, không hại sinh dục, không hành bịnh nhơn. Người Tây, người Tàu, người Ấn-độ, người Annam trăm người không sai một.

Mỗi hộp 1$50, uống 5 ngày.

Đại-lý : Minh-Nguyệt và Lê-nam-Hưng Phan-thiết. Trương-trọng-Hy Phanri. Hồ-văn-Ba Qui-nhơn..

Có gởi cách lãnh hóa giao ngân do :
NGUYỄN-VĂN-HOÀNH
Nhà thuốc ÔNG-TIÊN
Rue P. Blanchy prolongée SAIGON

Trẻ con ho nên dùng thuốc
Ho hiệu LAN-DINH
Rất hay. Mỗi lọ 0$10
VĨNH-HƯNG-TƯỜNG — VINH

Đáng mừng thay !!!

Lâu nay ta hay dùng dầu trong uống ngoài xoa để trị các bệnh ngạt mũi, đức dầu, đau bụng vân vân... như ta cũng có nhiều người chữa được, nhưng không được thần hiệu, nên ta cứ phải dùng dầu của người ngoài; như vậy ta thiệt mất lợi rất nhiều. Vậy bản hiệu ra công có chế được thứ Dầu XUÂN-HẢI số 17 giá 0$10 1 lọ rất thần hiệu. Vậy xin quý ông quý bà dùng 1 lọ thí nghiệm, nếu thực được thần hiệu xin giới thiệu giúp, trước thu được mối lợi sau vẻ vang cho nước nhà. Nằm rên đống thuốc thấy bệnh chẳng chịu bớt tay !!!

Lê-nam-Hưng Phan-thiết
Đại-lý :
Hồ-văn-Chiểu Quảng-ngãi
HOÀNG-VĂN-ÁP
47 Phố Ninh-xá Bắc-ninh TONKIN

Nhức mỏi gân cốt, đàn bà tê bại, nên bóp :
Dầu LONG NÃO
Mỗi lọ 60 gr. giá 0$20
VĨNH - HƯNG - TƯỜNG — VINH

Hai món thuốc hay,

CỦA VỊ TÂN Y HỌC TRUNG-HOA MỚI PHÁT RA

1·) CHỈ-THỐNG-TIÊU TÍCH-HOÀN

Thuốc nầy thống trị các chứng : Phòng-tích, khí-tích, huyết-tích, đờm-tích, sinh ra đau bụng, đau bao, đau ngực, đau tim, đau gan, đau ruột, đau cạnh sườn, đau dạ dầy, dầy da bụng, ăn chậm tiêu, đầy hơi, hay ợ, có khi đau, dầy chướng bụng lớn, có khi đau, nổi hòn nổi cục lên, rồi lại tan đi, lúc đau, lúc không, như người giả cách, có người hay đau quanh năm, hoặc hay đau về mùa lạnh. Đại tiện đi táo, hoặc đi nát. Hoặc đàn bà tử cung hư lạnh, huyết độc tích kết mà sinh ra đau.

Các chứng ấy dù mới phát, hay đã lâu năm, hoặc đương đau kịch liệt đến đâu, uống thuốc nầy vào cũng lập tức hiệu nghiệm và sẽ được lành mạnh cả.

2) Á-CHÂU BẠCH-ĐỚI-HOÀN

Thuốc nầy chuyên trị đàn bà do tư lự phần nhiều quá độ; hoặc do sinh đẻ nhiều, khí huyết hư nhược; hoặc do bị nọc bệnh tinh truyền nhiễm phải, mà sinh ra chứng Kai-Hư (Bạch-Đới), đi tiểu thường ra mủ trắng như nước gạo; hoặc vàng như rụa chuối; hoặc đỏ như gan lợn; hoặc xanh, hoặc đen, hôi tanh khó chịu, chóng mặt nặng đầu, đau lưng mỏi gối, tứ chi rời rạc, trong mình bất rất, mặt vàng da xám, kém ăn, ít ngủ, làm cho kinh kỳ bất điều, chậm đường sinh dục v. v.

Dùng thuốc nầy vào, không những chóng thấy công hiệu, và lại được khỏi tuyệt nọc bệnh, dù khi mệt nhọc cũng không có ra nữa.

2 thứ thuốc nầy cùng giá mỗi hộp là **1$00**, *nửa tá* **5$00**

Bán tại : **Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG**
N° 127 Hàng Bông (Cửa quyền) -:- **Hanoi**

Các ngài ở xa, xin viết thư về kể rõ bệnh, mua thuốc theo cách lĩnh hóa giao ngân rất tiện và chóng.

SAVON ĐẠI-TÂM 72%

THẬT TỐT ! GIÁ RẺ !

Trung-kỳ mua sỉ xin do :
Sᵗᵉ HƯNG-TÂN PHANRI — Tổng Đại-lý : Phanthiết — Phanri — Phanrang — Nhatrang và Dalat.
M. HOÀNG-THỤY-VÂN 12 Rue Paul-Bert VINH
Tổng Đại-lý : Thanh — Nghệ — Tịnh
Madame CAO-XUÂN-XAN Maison Nam-Hóa
Đại-lý : Huế và Tourane

KHI ĐANG ĐỢI THẦY THUỐC

Là tên quyển sách ông lương y Dupeyroux mới làm ra có 175 trang, nhà nào cũng nên có. Gởi đến tận nhà. Viết thơ (kèm thêm 0$15 tem) cho Laboratoires DUPEYROUX, 5 *Square de Messine PARIS.*

MỘT BỨC THƠ

(đăng nguyên-văn)

Độc-giả nên coi cho biết

Tôi nhờ coi báo thấy các quan đều là hàng tri thức : như ông Đỗ-văn-Toàn, thơ-ký phòng nhì Nam-kỳ Soái-phủ. Ông điền chủ cựu hội đồng Nguyễn-ngọc-Lí ở Caolanh và ông Nguyễn-bá-Thế, đốc học trường Laivung (Sadec) vì sự thiệt mà không vì danh giá đứng ra giới thiệu thuốc **Điều kinh bạch đái** hiệu ÔNG TIÊN với quốc dân thuốc hết sức hay, đàn bà con gái ra huyết trắng dầm dề, khi nhiều khi ít, bầm đen vàng vọt, trắng dọa có giây có nhợ, lâu năm thế mấy dùng cũng dứt bệnh (qui bà trên đây nhờ dùng thuốc nầy mà hết bệnh, máu huyết trở nên tốt.

Thật y như lời giới thiệu, vợ tôi mới dùng 11 gói, bệnh 10 phần hết 7, 8 và mấy đứa nhỏ tôi thường hay đau ốm, nước da nhợt-nhạt, con mắt trốm lơ, muốn có ban trái nóng mà mang cũng nhờ dùng 3 gói **Thối nhiệt tán** hiệu ÔNG-TIÊN của ông thuốc là hiệu nghiệm, dang nóng vừa dùng không đầy 5 phút hết liền. Xin ông gởi C. R. cho tôi 10 gói nữa với một lố thuốc Bạch đái cho vợ tôi dùng dứt bệnh. Cảm ơn. Le 26 - 10 - 33

Nguyễn-văn-Tấn
Electricien C. des Eaux à Pnompenh

Thuốc nầy có gởi lãnh hóa giao ngân do : Nơi thuốc « ÔNG TIÊN »
Rue P. Blanchy prolongée N° 84 *Phú-Nhuận* — SAIGON
Đại-lý : Minh-Nguyệt Phan thiết, Trương-trọng-Hy Phanri, Hồ-văn-Ba Qui-nhơn, Trần-ngọc-Xuân Bình-định, Nguyễn-hữu-Vinh Tourane, Vĩnh-hưng-Tường Vinh, Thông Hoạt Quảng-trị, Nguyễn-văn-Minh Hai-phòng.
Cần thêm đại lý các tỉnh, nơi-hòng nhiều, thì lợi dễ, xin viết thơ, thương nghị với nhà thuốc.

SINH-HUY

44 Rue Maréchal Foch à VINH

BỆNH ĐÀN ÔNG ?

MỘNG - TINH. — Đêm ngủ thấy đi lại với đàn bà mà tinh xuất.

DI - TINH. — Đêm ngủ mê man tự-nhiên không mộng mà tinh xuất.

HOẠT - TINH — Tinh - khí bất kiên nên khi đi lại với đàn-bà là bị xuất ngay.

Bệnh nầy khi sơ - phát thì đau lưng mỏi vai, ù tai hoa mắt, hơi hở nóng môi miệng khô. Thân - tâm buồn bã. ít ngủ, hay quên. Vô-luận bệnh mắc trong thời - kỳ nào, nhẹ hay nặng dùng thuốc CỐ - TINH - BỔ - THẬN của bản-hiệu đã nổi tiếng xưa nay là kiến hiệu. Mỗi ve 1$ — Nửa tá giá đặc-biệt 5$.

BỆNH ĐÀN BÀ ?

Đàn bà con gái thường bị chứng kinh - nguyệt - bất điều, tháng có, tháng không, khi trồi, khi sụt, trước hay sau khi kinh-kỳ thường hay đau bụng, kinh ra tím, đen hoặc trắng, lậu huyết, băng huyết, giạ con hư-lạnh cũng là khí hư, bạch - trọc, lịch - tử - cung, sa hòa muống, và các chứng thai-tiền, sản nậu vân-vân.

Các chứng kể trên khi sơ-phát thấy gầy gầy nóng rét, khóng-kháng ho khan, gân thịt giật-máy, cạnh sườn đau bụng dưới tức, chóng mặt-rứt đầu. Đúng bệnh như thế chỉ dùng hết nửa tá SƯ-CAN-BỔ HUYẾT là khỏi. Mỗi ve 1$ —, nửa tá giá đặc biệt 5$ (Cước ngoại).

XIN NHỚ THUỐC SỐT RÉT NHÂN NÂM-SAO RẤT THẦN-HIỆU

KHẮP ĐÔNG - DƯƠNG CHỢ CÙNG QUÊ

Lá lần thứ nhất trong nghề dệt ta
Mới chế ra ?

Bản hiệu mới chế ra thứ áo Chemisette để mặc mùa nóng bức rất mát, để chơi Tennis rất tiện, mà nhất là các ngài bận Âu-phục rất đẹp rất lịch sự.

ÁO MÀU TRẮNG HAY MÀU GHI,

Cổ có Fermeture Eclaire hạng nhất 2$00 hạng nhì 1$50
Cổ cài Cúc hạng nhất 1$50 nhì 1$00
Gởi đi xa thêm 0$25 tiền cước.

Giầy deux couleurs vẫn bán 5$50 gởi đi thêm 0$70 cước.

Catalogue AN-THÀNH 1932 vẫn trừ 15%

Giầy vải trắng hay vải đen đế crêpe đắc vẫn bán 1$55 gởi đi thêm 0$55 tiền cước.

AN-THÀNH 37 Phố hàng Đào HANOI

Một tay quân phiệt Trung-hoa

Chẳng nói các ngài cũng biết, là THƯƠNG-HỌC-LƯƠNG làm chúa Mãn-châu, bởi trước vì quá yêu ả phù dung, không xem gì đến việc nước, để đất Mãn-châu lọt vào tay người Nhật, Trương tự hối hận vô cùng, quyết chí xuất dương tìm cho được thuốc Giới-Yên để trừ cố ả. Nhưng nay đây mai đó, đi ròng hết hoàn cầu chưa tìm được thuốc nào mà trừ cho tuyệt, may sao sang đến Việt-Nam xem tờ Công báo, thấy bài đăng của ông *TRẦN-ĐẮC SỬ* là người chế ra thuốc *Cai nha-Phiến* rất hay. Thuốc có chứng chỉ tại Tòa và phân chất tại phòng thí nghiệm Đông dương ngày 17 Mars 1923 ở Hanoi, được giấy chứng nhận của quan Thầy thuốc là không có chất thuốc phiện. Hiểu đúng thử, quả chiến hết 2 lọ thời bỏ được, khi đang bỏ trong người khỏe mạnh, ăn ngủ như thường, tôi xin giới thiệu các ngài có bịnh nhự tôi dùng thử thuốc nầy mà trừ con ma thuốc phiện. *Tân minh Giới-Yên-Hoàn* : hạng nhất 5$00 ; hạng nhì 3$00 ; hạng ba 2$00 ; hạng tư 1$00, hạng năm 0$50, ngài nào muốn cho người thêm sức khỏe, dùng thêm thuốc *Sâm-nhung Sang-Bổ-Hoàn* : 2$00 một hộp. Có chữa các bịnh người lớn trẻ con như *Mộng tinh, Di tinh, Hoạt tinh, đàn bà bịnh nguyệt không điều, huyết H. huyết đen, bầm, nóng, không đẻ hay có đẻ không nuôi* : mỗi hộp 1$00 ; 6 hộp 5$00. *Ho lao, ho hen, đàm suyễn, nhà huyết, khái huyết*, mỗi chai 1$50 đau bụng, đau tức kinh niên, phòng tích 0$60, nọc lậu hay nọc giang 1$00, đau mắt mông mộng 0$60, các thứ thuốc nầy đều có giấy thí nghiệm của quan Thầy thuốc mới được bán. *Thuốc lậu* 0$50 ; *Giang mai* : 1$00. Đã bì, chỉ nhân ;

M. TRẦN - ĐẮC - SỬ
73 Phố Hàng-Gà. — HANOI

Các Đại-lý : Nguyễn văn Ngôn, 6, chợ cũ Thái Nguyên (Tonkin); Lê Nam Hưng, rue Gia long, Phan thiết ; Phạm văn Bằng, Phanrang (Annam); Vinh hiệp Phát ở Mỹ Phước, Long Xuyên ; Ngô văn Tào, Commerçant Cambodge ; Lê văn Nhuận, rue Pesse Thị Nghè, 27, Saigon (Cochinchine); Huỳnh Tri, 18, Chier Pnompenh ; Trương văn Tại ở Kampot (Nam vang); Trần Tư, Thâmrôn Thakhek; Nguyễn văn Đặng, Commerçant Pakse (Laos). Hỏi đâu gì, xin gởi theo 0$05 tem. Các ngài mua thuốc nhớ cho được tờ giấy nhận thực của quan Thầy thuốc, mới là thực hiện.

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG

https://tieulun.hopto.org